

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

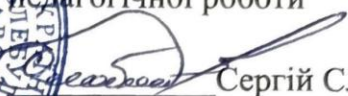
КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

 Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ЛІНГВІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ

LINGUISTIC TYPOLOGY

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» є однією зі складових комплексної підготовки фахівців галузі В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В 11 Філологія, спеціалізації В 11.10 Прикладна лінгвістика, освітньої програми Прикладна лінгвістика.

«9» березня 2026 р. 13 с.

Розробник: *Гогоренко Олена Володимирівна*, доктор філологічних наук, доцент,
в.о. декана філологічного факультету

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Прикладна лінгвістика»
кандидат філологічних наук, доцент,
професор НУК

Ніна ФІЛІПОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» розглянуто на засіданні кафедри перекладу

Протокол № 3 від «9» березня 2026 р.

В.о. завідувача кафедри

Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» розглянуто Науково-методичною радою філологічного факультету

Протокол № 2 від «11» березня 2026 р.

Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

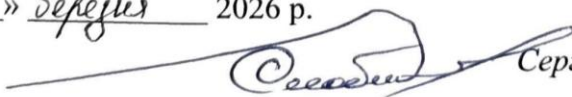

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 3 від «25» березня 2026 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2026

© Гогоренко О. В., 2026

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методи їхнього демонстрування.....	9
7. Форми поточного та підсумкового контролю	10
8. Критерії оцінювання результатів навчання	12
9. Засоби навчання	12
10. Рекомендовані джерела інформації	12

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Лінгвістична типологія» скерована допомогти здобувачам опанувати типологічними особливостями мов світу, насамперед мов, що вивчаються, в порівняльному аспекті з погляду системного підходу до мови, навчити їх розпізнавати, аналізувати та пояснювати ізоморфні та аломорфні риси порівнюваних мов та враховувати типологічні відмінності у комунікативній діяльності, під час перекладу та в практиці викладання.

Ключові слова: *типологія, типологічна класифікація мов, генеалогічна класифікація мов, мовний ареал, мовний союз.*

Abstract

The academic discipline «Linguistic Typology» is aimed at helping students master the typological features of the world's languages, primarily the languages being studied, in a comparative aspect from the point of view of a systematic approach to language, to teach them to recognize, analyze and explain isomorphic and allomorphic features of the compared languages and to take into account typological differences in communicative activity, during translation and in teaching practice.

Key words: *typology, typological classification of languages, genealogical classification of languages, language area, language union.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</i>	<i>Обов’язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність: <i>В 11 Філологія</i> Спеціалізації: <i>В 11.10 Прикладна лінгвістика</i> Освітня програма <i>«Прикладна лінгвістика»</i>	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		1-й	1-й
		Лекцій	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
Загальна кількість годин – 90		0 год.	0 год.
		Лабораторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лінгвістична типологія» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ІК 01. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність презентувати результати науково-дослідницької діяльності, готувати наукові публікації, доповідати на наукових конференціях.

ФК03. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є такі курси: «Сучасна українська літературна мова», «Вступ до мовознавства», опановані на попередньому освітньому рівні.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання: ПРН02, ПРН07, ПРН13, ПРН16, ПРН20

ПРН02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН20. Цінувати різноманітність та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

5. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ЛІНГВІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ ТА МОВНІ АРЕАЛИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ГЕНЕАЛОГІЧНА, ТИПОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ МОВ ТА МОВНІ СОЮЗИ

ТЕМА 1. ЛІНГВІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ ЯК РОЗДІЛ МОВОЗНАВСТВА

1. Типологія мов як особливий розділ мовознавства.
2. Предмет і завдання курсу.
3. Розділи типології.

Література [4].

ТЕМА 2. МЕТОДОЛОГІЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТИПОЛОГІЇ

1. Поняття методу в структурі лінгвістичної типології.
2. Емпіричні методи пізнання: метод дедуктивного аналізу, метод гіпотез, аналіз і синтез, ідеалізація, спостереження, порівняння.

3. Власне лінгвістичні методи: описовий, порівняльно-історичний, зіставний, структурний, функційний, конструктивний, дискурс-аналізу.
4. Метод зіставлення, його специфіка.
5. Рівні й аспекти зіставного дослідження.
6. Етапи зіставних досліджень.
7. Метод типологічного аналізу. Метод лінгвістичної географії.

Література [1]; [2].

ТЕМА 3. ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ СИСТЕМ І ПІДСИСТЕМ

1. Мовний тип і тип у мові.
2. Фонетико-фонологічні системи різних мов
3. Граматичні системи різних мов .
4. Методика зіставно-типологічного аналізу мовних одиниць різних систем.

Література [1]; [3].

ТЕМА 4. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ СИСТЕМИ МОВ У ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ

1. Семантичний обсяг слів. Гіперо-гіпонімія.
2. Фонова лексика. Слова-символи.
3. Полісемія. Специфіка переносних значень.
4. Омонімія й омографія. Міжмовна омонімія.
5. Безеквівалентна лексика. Лексичні лакуни. Емоційна лексика.

Література [1]; [3].

ТЕМА 5. ТИПОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ МОВ

1. Критерії виокремлення типологічної класифікації мов: погляди вчених-лінгвістів.
2. Характеристика типологічної класифікації мов у слов'янському мовознавстві.
3. Типологічна класифікація мов Ф. Шлегеля та А. Шлейхера.
4. Принципи типологічної класифікації В. фон Гумбольдта.
5. Роль Ф. Боппа в історії типологічних досліджень.
6. Типологічні класифікації мов за словотвірними, граматичними, синтаксичними, фонологічними ознаками.
7. Універсологія (лінгвістика універсалій).

Література [1].

ТЕМА 6. ГЕНЕАЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ МОВ

1. Генеалогічна класифікація мов: історія виникнення.
2. Особливості структури генеалогічної класифікації мов.
3. Наукові перспективи генеалогічної класифікації мов світу.

Література [4]; [6].

ТЕМА 7. АРЕАЛЬНА ЛІНГВІСТИКА

1. Ареальна лінгвістика: історія становлення, передумови виникнення, перспективи розвитку.
2. Об'єкт, предмет, методологія ареальної лінгвістики.
3. Основні принципи ареальної лінгвістики (діахронія / синхронія).
4. Місце української мови в системі ареальних досліджень.

Література [5]; [6].

ТЕМА 8. МОВНІ СОЮЗИ

1. Поняття мовного союзу. Класифікація мовних союзів.
2. Східно-Азійський мовний союз.
3. Балканський мовний союз.
4. Інші мовні союзи (на Ефіопському нагір'ї, в басейні річки Сепік острові Нова Гвінея, в Південній Азії (на Індійському субконтиненті), в Прибалтиці, в Австралії, у численних місцевостях Північної та Південної Америки (наприклад, північно-західне тихоокеанське узбережжя, Мезоамерика тощо).

Література [5]; [6].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
ЛІНГВІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ ТА МОВНІ АРЕАЛИ										
Змістовий модуль 1.										
ГЕНЕАЛОГІЧНА, ТИПОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЇ МОВ ТА МОВНІ СОЮЗИ										
Тема 1. Лінгвістична типологія як розділ мовознавства	6	2	0	0	4	12	2	0	0	10
Тема 2. Методологія лінгвістичної типології	18	6	0	0	12	12	2	0	0	10
Тема 3. Типологія мовних систем і підсистем	12	4	0	0	8	10	0	0	0	10
Тема 4. Лексико-семантичні системи мов у зіставно-типологічному аспекті	12	4	0	0	8	10	0	0	0	10
Тема 5. Типологічна класифікація мов	12	4	0	0	8	12	2	0	0	10
Тема 6. Генеалогічна класифікація мов	12	4	0	0	8	12	2	0	0	10
Тема 7. Ареальна лінгвістика	6	2	0	0	4	10	0	0	0	10
Тема 8. Мовні союзи	12	4	0	0	8	12	2	0	0	10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	90	30	–	–	60	90	10	–	–	80
Усього годин	90	30	–	–	60	90	10	–	–	80

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма*	Заочна форма*
1	Тема 1. Лінгвістична типологія як розділ мовознавства	2	2
2	Тема 2. Методологія лінгвістичної типології	6	2
3	Тема 3. Типологія мовних систем і підсистем	4	0
4	Тема 4. Лексико-семантичні системи мов у зіставно-типологічному аспекті	4	0
5	Тема 5. Типологічна класифікація мов	4	2
6	Тема 6. Генеалогічна класифікація мов	4	2
7	Тема 7. Ареальна лінгвістика	2	0
8	Тема 8. Мовні союзи	4	2
	<i>Разом</i>	30	10

*Навчальним планом дисципліни проведення практичних занять не передбачено.

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- виконання письмових робіт – **3 – 7 год. / 1 робота;**
- підготовка до контрольних заходів (письмова контрольна робота) – **5 год. / 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Виконання письмових самостійних робіт	55	75
2	Підготовка до контрольних заходів	5	5
	<i>Разом</i>	60	80

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:

- лекція;
- пояснення;
- дискусія;
- диспут;
- ілюстрування;
- демонстрація;
- відео метод.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- самостійні роботи;

- контрольна робота;

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю (іспит). В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де можна набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Питома вага іспиту в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право складати іспит надається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок (оцінок за самостійну роботу) і контрольної роботи набирає не менше **60 балів**. Поточний контроль проводиться за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час самостійного виконання завдань.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним освітнім законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Самостійна (письмова) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, проте здійснює коректні та доцільні цитування.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування.
1	Студент виконує роботу з допомоги викладача.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів (8 робіт по 5 балів).</i>

Контрольна (письмова) робота	Критерії оцінювання
18–20	Робота виконана в установлений термін без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності) та з повною аналітикою мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів. Бал знижується в разі наявності орфографічних помилок.

15–17	Робота виконана в установлений термін із повною та правильною аналітикою мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів, проте містить певні неточності в поясненні термінів помилок (завдання II рівня складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
11–14	Робота виконана в установлений термін з огріхами в аналітиці мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
7–10	Робота виконана з порушенням установлених термінів і з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в аналітиці мовних рівнів запропонованих для наукової обсервації фрагментів текстів (III рівень складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
1–6	Робота виконана з порушенням установлених термінів та містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
0	Робота не виконувалася.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів</i>	

Іспит	Критерії оцінювання
26-40	1. Студент виконав усі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Якість виконання контрольного тесту висока. 3. Студент проявив творчий підхід під час виконання контрольних завдань.
16-25	1. Студент виконав усі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Якість виконання контрольного тесту достатня. 3. Студент не виявив творчого підходу при виконанні контрольних завдань.
6-15	1. Студент виконав усі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Якість виконання контрольного тесту незадовільна. 3. Студент не виявив творчого підходу при виконанні контрольних завдань.
0-5	1. Студент не виконав усі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Якість виконання контрольного тесту незадовільна.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Письмові самостійні роботи	8x5 балів = 40 балів	8x5 балів = 40 балів
Контрольна робота	1x20 балів = 20 балів	1x20 балів = 20 балів

Іспит	1х40 балів = 40 балів	1х40 балів = 40 балів
Усього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T2	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T3	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T4	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T5	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T6	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T7	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T8	Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
Контрольна робота			20		20
Іспит			40		40
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужить друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць і опорних схем, презентацій, а також зразки лінгвістичного аналізу текстів.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання довідників із лінгвістичного та філологічного аналізу текстів, а також комп'ютерних програм із пошуку ключових слів та інших інформаційних-пошукових систем.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Габідулліна А. Р., Колесніченко О. Л. Методологія сучасних лінгвістичних досліджень: навчальний посібник. Слов'янськ : Вид-во Б.І. Маторіна, 2019. 322 с.
2. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Вінниця : Нова Книга, 2003. 464 с.
3. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. К. : ВЦ «Академія», 2006. 346 с.

4. Порівняльна типологія англійської та української мов: теорія та практика : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. О. Білецька. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 162 с.
5. Comrie B. S. Language Universals and Linguistic Typology. Chicago : The University of Chicago Press, 1989. 264 p.
6. Croft W. Typology and universals. Cambridge, 2002. 341 p.

Допоміжна література

7. Березенко В. М. Порівняльна типологія англійської та української мов (практикум): Навч. посібник. К. : Вид. центр КНЛУ, 2017. 122 с.
8. Бровченко Т. О., Корольова Т. М. Фонетика англійської мови (контрастивний аналіз англійської та української вимови) : підручник. Миколаїв, 2006. 300 с.
9. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова Книга, 2003. 160 с.
10. Дроботенко В. Ю. Фразеологічні утворення в різноструктурних мовах (на матеріалі української, англійської та іспанської мов). *Studia philologica*. 2017. Вип. 8. С. 36-4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/stfil_2017_8_8.
11. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця, 2005. 224 с.
12. Левицький А. Е. Порівняльна граматика англійської та української мов : Навчальний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр: "Київський університет", 2008. 264 с.
13. Лук'янченко І. О. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Порівняльна типологія англійської та української мов» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)). Університет Ушинського. Одеса, 2021. 74 с.

Інформаційні ресурси

14. <https://leak.dopomoha.cx.ua/ukraincyam/shho-rozumiyut-pid-lingvistichnoyu-tipologiiyu.html>
15. https://vue.gov.ua/%D0%9B%D1%96%D0%BD%D0%B3%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%82%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F